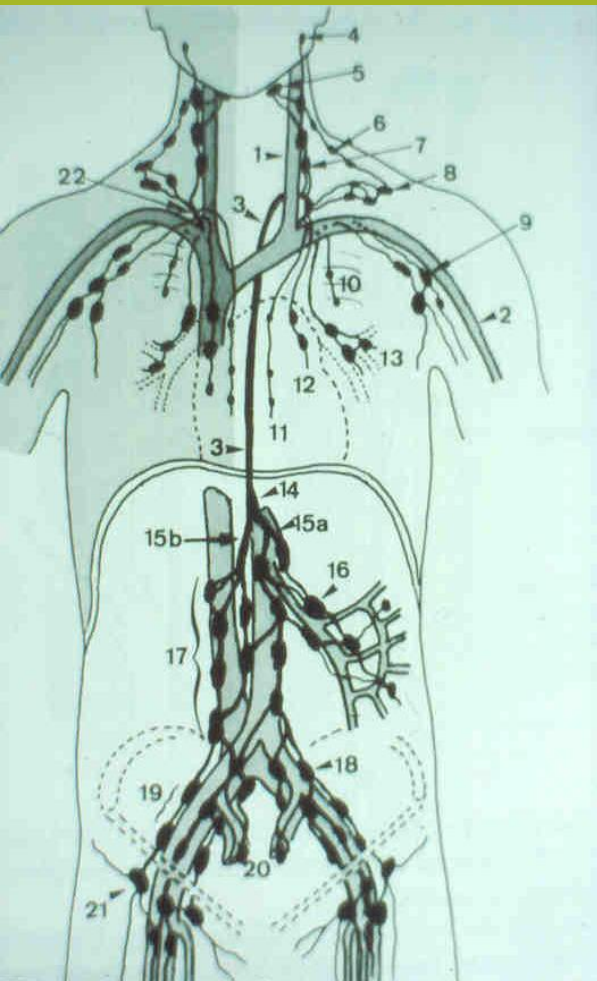

Nyiroködéma korszerű kezelése

Füredi Rita, Morvayné Hollenczer Elvira,
Csatáriné Varga Zsuzsanna, Szabados Márta,
Orosz Krisztina, Kapitány Zsuzsanna, Nagy
Márta

A nyirokrendszer feladata

A nyirokrendszer
nyirokerekből és
nyirokcsomókból áll.

Feladata:
Nyirokköteles
anyagok szállítása

A nyiroködéma meghatározása

- Az intersticiális térben felszaporodik a magas fehérjetartalmú folyadékgyülem és sejtjes infiltrátum.

- Vízhajtó?
- Egyéb gyógyszerek?
- Műtéti eljárások?

Osztályozása

I. Primaer lymphoedema: hypoplasia, dysplasia - lakosság 1-3 %

- Különböző életkorban jelentkezhet illetve progrediálhat
- Familiáris vagy intrauterin életben iatrogén

II. Secunder lymphoedema: valamilyen károsodás következtében

- Valamennyi klinikai területről

III. Egyéb ödémák: lipödéma, phlebödéma, cardialis ödéma, renalis ödéma, pajzsmirigy eredetű ödémák

Vénás eredetű

Műtét és trauma után

Klinikai tünetek

Cipószerű duzzanat

Stemmer-jel háton vagy ujjakon

Asszimetria

Csecsemőráncok

Hurkaszerűen
duzzadt

Narancshéj-tünet

Kemény, tömött, tésztatapintat

Ujjbenyomatot tartja (Pitting-jel)

Bőr színe: normál, sápadt, piros, barnás

MILYEN PANASSZAL ÉRKEZIK A BETEG?

- „nehéz végtag” érzés
- feszítő érzés
- fájdalom- következményes
- érzéskiesés, zsibbadás
- mozgáskorlátozottság
- rendellenes testtartás

Stádiumok

- I. Reverzibilis
- II. Reverzibilis: nyugalomban nem, kezelésre fejlődik vissza
- III. Irreverzibilis, fibrosis, szövődmények gyakoriak
100%-os eredmény nem érhető el kezeléssel
- IV. Elephantiasisnak nevezett irreverzibilis állapot
Végtag oszlopszerű deformálódása

AWS- Axillary Web Syndrome

- Leggyakoribb szövődmény – 72₁ - 85,4%₂ -os prevalencia
 - SNB -t követően 41%
 - ALND-t követően 71% (2)
- Flexiós és abdukciós vállízületi mozgáskorlátozottságot és fájdalmat okoz
- Korai gyógytorna foglalkozásokon derül ki a tünet

1-Movement, Function, Pain, and Postoperative Edema in Axillary Web Syndrome - Linda A. Koehler, 2015

2-A systematic review of axillary web syndrome - Yeung WM, 2015

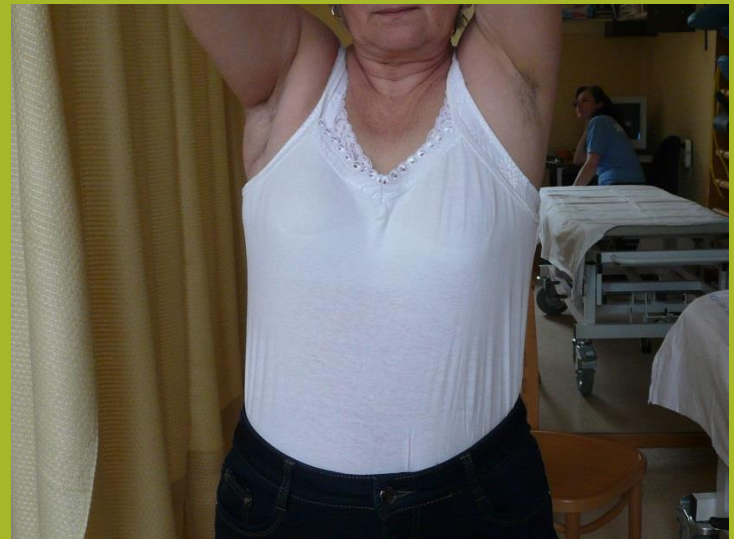
AWS és Lymphoedema

Az AWS és lymphoedema kialakulása közötti összefüggés között nem bizonyított, de tapasztalataink szerint a nyiroködéma kialakulásakor, illetve állapotromlásakor gyakran megfigyeltük az AWS újbóli megjelenését. Az ilyen esetben megkezdett kezeléskor az AWS enyhülése korrelál a nyiroködémában tapasztalt javulással.

Aktív prevenció – Betegedukáció!

A korszerű szemlélet szerint az érintettek figyelmét felhívjuk a rendszeresen végzett mozgásterápiára, hogy változás esetén minél hamarább megkapják a szakszerű ellátást.

A lymphoedema komplex fizioterápiás kezelésének szerkezete

1. Az orvosi diagnózis megbeszélése
2. Betegvizsgálat: anamnézis, fizikális vizsgálat
3. Mozgásterápia
4. Manuális nyirokdrenázs- limfdrenázs
5. Kompressziós terápia
 - Kompressziós bandázs
 - Kompressziós gépi kezelés
 - Kompressziós orvosi gyógyharisnya
6. Bőrgyógyászati kezelés
7. Életmódbeli tanácsadás (prevenció)
8. Betegtájékoztató, pszichológiai tanácsadás

A lymphoedema kezelésének fázisai

Az intenzív fázishoz

A fenntartó fázishoz

Fáslik
széles
kínálata

Kompressziós
öltözetek
nappali és
éjszakai
viseletre

INTENZÍV FÁZIS - limfdrenázs

Cél:

a szövetek közt rekedt folyadékot visszajuttassuk a keringésbe

Menete:

a centrális területeken kezdjük-proximalis rész kiürítése, folyamatosan haladunk a periféria felé

Alapelve:

a kezelés fentről lefelé, kintről befelé történik.

INTENZÍV FÁZIS - limfdrenázs

KONTRAINDIKÁCIÓK

- Akut bakteriális (erysipelas- vagy vírusfertőzések)
- Akut asztma
- Akut szívproblémák
- Akut vénás betegségek
- Akut mélyvénás trombózis, thrombophlebitis

INTENZÍV FÁZIS – rugalmas pólyák felhelyezése

- Az elért eredmény fenntartása a **több rétegben, a perifériától a centrum felé haladva, fokozatosan csökkenő nyomással** felhelyezett fáslik segítségével.
- Kompressziós pólyát önállóan is alkalmazhatunk, de a leghatékonyabb az, ha a manuális nyirokdrenázs után helyezzük fel.

Célja:

Egy olyan nagyságú **állandó nyomás** gyakorlása a végtagra, amely révén jelentős mértékű **ödémaredukciót** érhetünk el anélkül, hogy az artériás áramlást rontanánk.

Rövid megnyúlású pólyát használunk (kb. 40-70%),

INTENZÍV FÁZIS – rugalmas pólyák felhelyezése

KONTRAINDIKÁCIÓK

- Kritikus érszűkület;
- Malignus nyiroködéma;
- Kezeletlen instabil szívbetegség;
- Kezeletlen hypertónia

RELATÍV KONTRAINDIKÁCIÓ

- Mozgáskorlátozottság
- Ízületi betegség

FENNTARTÓ FÁZIS – kompressziós harisnyák

- Standard és egyedi méretes harisnyák-
SÍKKÖTÖTT
- Erősség (II., III., IV. kompr.)
- Felváltja a fáslit
- Napközben folyamatosan viselhető
- Éjszakára le kell venni
- **Megtartja az elért körfogatot**
- Szakorvos írhatja fel

MOBIDERM® TANULMÁNYOK ÉS TAPASZTALATOK-POLIT

Eredmények : elfogadás

	Felírása az intenzív fázis után	Megfigyelt páciensek	Nem elfogadó (%)
Manuális nyirokdrenázs (MLD)(%)	85.3	76.8	10
Váltakozó pneumatikus kompresszió (IPC) (%)	13.3	12.7	4.5
Nappali kompressziós öltözet (%)	98	95.8	3.3
Többrétegű fáslizás (%)	23.3	12.7	45.5
Éjszakai kompresszió (%)	54.2	45.2	16.6

MARILYN TANULMÁNY: FŐBB EREDMÉNYEK

- **HATÉKONYSÁG :**

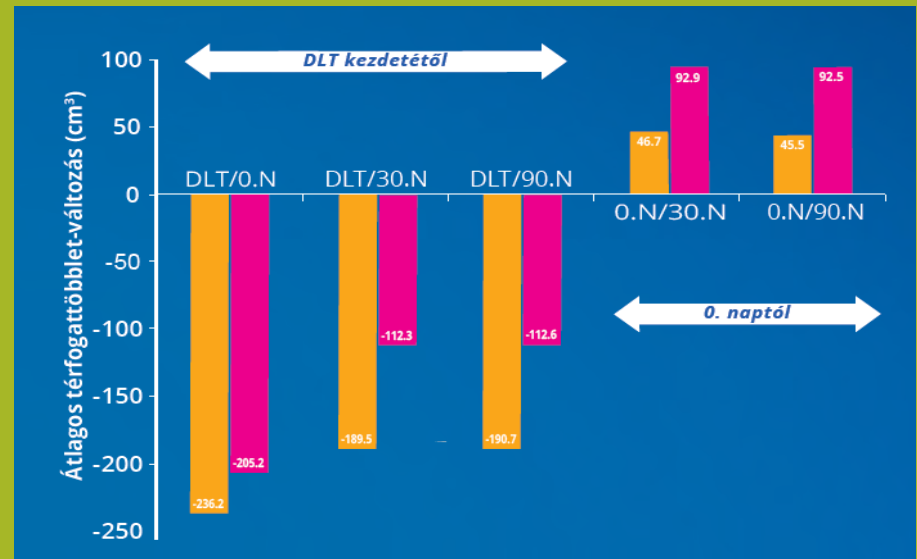
- A jó effectus csökkentése- A 30. napon, a DLT hatásának 85%-a maradt fenn az I. csoportnál, míg a II. csoportnál csak 54%.

- **BIZTONSÁGOSSÁG :**

- A visszafordító tényezők normálisak és kontrollálhatók ;
- A nyomás stimulálja a nyirokáramlást (az ödéma továbbterjedésének megakadályozása)

- **MAGAS BETEG EGYÜTTMŰKÖDÉS**

- **MAGAS BETEG ELÉGEDETTSÉG**

MOBIDERM® TAPASZTALATOK-MARILYN

- **Könnyen felvehető:** egységes öltözet (szemben a fáslizással)
- **Nem invazív:** éjszaka, alvás közben fejtí ki hatását
- **Folyamatos kezelés:** lehetővé teszi a nappali kezelés eredményeinek megtartását megszakítás nélkül

Szövődmények

Erysipelas (orbánc)

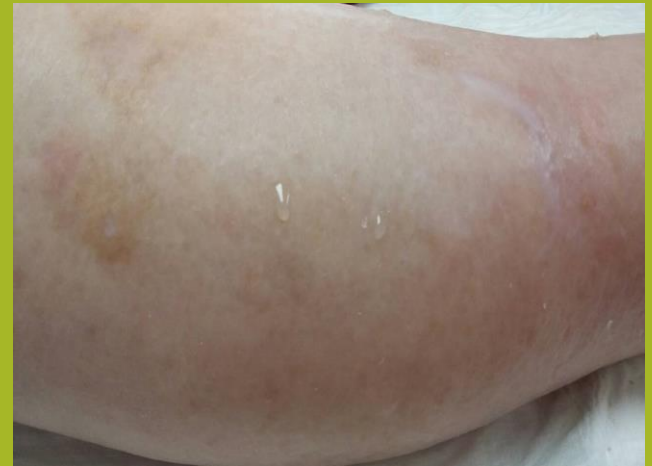
Nyirokcsorgás

Lymphangiectasia

Lymphangioma

Ulcus

Papillomatosis

Próbáljuk ki a gyakorlatban!

